

Oma keel ja kultuur võõrkeele peeglis

Siinse väljaande artiklite aluseks on 2008. aastal Seili saarel korraldatud soome-eesti kontrastiivseminari ja VIRSU-tööpaja ettekanded. Kontrastiivseminaril on traditsiooniliselt keskendunud eesti ja soome keele võrdlemisele, VIRSU-tööpaja tegeleb aga soome-ugri keeltega teise või võõrkeelena.

Seminari ettekannete ühiseks teemaks oli peegli-idee. Küsisime lähivõrdluste vaatevinklist, milliseid ideid või ahhaa-elamusi on teine keel ja kultuurikeskkond omaenda emakeele või kultuuri kohta pakkunud. VIRSU-tööpaja teema käsitles küsimust, mida õpetaja võib oma emakeelest avastada, kui seda võõrkeelena õpetada. Mõlemate ürituste teemad olid sedavõrd sarnased, et töö oli korraldatud ühise seminarina.

Seminarist on kulunud juba palju aega. Selle aja jooksul on otsitud võimalust tagada sarja “Lähivertailuja” jätkusuutlikkus. Lõpuks ometi näib selline võimalus leitud olevat: “Lähivõrdlusi. Lähivertailuja” hakkab ilmuma Eesti Rakenduslingvistika Ühingu iga-aastase väljaandena. Sari on avatud kõikidele kirjutajatele sõltumata sellest, kas artikkel põhineb kontrastiivseminari või VIRSU-seminari ettekandele või mitte. Käesolev kogumik on üleminekuaja väljaanne, mille toimetustööd on raskendanud nii väljaandja leidmine kui ka vormistusjuhendite muutumine pika protsessi jooksul. Loodame siiski, et väljaanne täidab oma ülesande ja peegeldab peegeldatavat.

Kogumik jaguneb kahte ossa: I. Uurimustulemusi ja tähelepanekuid ja II. Abiks õppetöös.

Väljaande I osas võrdleb Reet Kasik soome ja eesti liitnimisõnade moodustusvõimalusi, Eve Mikone aga erinevusi soome ja eesti sise- ja väliskohakäänete kasutamises. Pille Eslon käsitleb seda, kuidas võõr-

keeleõppija valikud peegeldavad õpitava keele tegelikke käimasolevaid muutusprotsesse. Hanna Jokela ja Geda Paulsen esitlevad kolmekeelse lapse eestikeelses kõnes esinevaid soomepärasusi. Anna Vatanen on vestlusanalüütiliste meetoditega uurinud soomlaste ja eestlaste igapäevases vestluses esinevaid pealerääkimisi. Esimese osa lõpetavad tähelepanekud kultuuri alalt. Ele Süvalepp on kirjutanud viimaste aastate ühe populaarseima eesti noorsooromaani tõlke retseptisioonist Soomes.

Väljaande II osas käsitlevad Juha-Matti Aronen ja Margit Kuusk ning Heinike Heinsoo eesti ja soome keele sõnavaraküsimusi, Kirsti Siitonen ja Manami Mizuno aga soome keele omistusliiteid ja nende viitesüsteemi õppimist. Annekatrin Kaivapalu näitab, kui olulised on võõrkeelte eduka omandamise jaoks õppija teadmised oma emakeelest.

Toimetajad ja artiklite autorid tänavad retsensente hoolsa töö eest. Kirjutajaid täname kannatlikkuse ja paindlikkuse eest.

“Lähivõrdlusi. Lähivertailuja 19” väljaandmist on rahastanud Alfred Kordelini Sihtasutus ning Haridus- ja Teadusministeeriumi riiklik program “Eesti keel ja kultuurimälu”.

Turus ja Tallinnas 19. veebruaril 2010

*Eve Mikone, Kirsti Siitonen
ja Annekatrin Kaivapalu*